

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка**

Кафедра іноземних мов і методик їх викладання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛАТИНСЬКА МОВА

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Кременець – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Латинська мова» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Кременець. 2018. 10 с.

Розробник: Янков А.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх викладання.

Протокол №1 від 31 серпня 2018 року.

Завідувач кафедри

Н.Г. Воронцова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Курс	
Змістових модулів – 11		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Практичні	
		34	10
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.; самостійної роботи студента – 3,3 год.	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Самостійна робота	
		56	80
	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Вид контролю	
		залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 38% до 62%;
для заочної форми навчання – 11% до 89%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення латинської мови передбачає виявлення місця і значення латинської мови в системі індоєвропейських мов та історії європейської культури, розуміння системи мови, набуття загально-лінгвістичних даних на базі одної із мертвих мов, навиків в читанні і перекладі зі словником латинських текстів.

Основним **завданням** вивчення дисципліни «Латинська мова» є розширення лінгвістичного світогляду студентів, сприяння розвитку в них наукового підходу до сучасних живих мов, отримання основних відомостей з історії та культури античного світу та вивчення незначної кількості греко-латинських еквівалентів (дублетів) для підвищення загальної та лінгвістичної компетентності насамперед.

Курс «Латинська мова» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній освітній діяльності.

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні, діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

Після завершення курсу студент повинен:

РН2. Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності.

РН3. Володіти іноземною мовою на рівні, необхідному для спілкування, використання навчальної і методичної літератури у професійній діяльності.

РН4. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями і застосовувати їх для вирішення дослідницьких та практичних завдань у професійній галузі.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Алфавіт.

Тема 1. Короткі відомості з історії латинської мови. Вимова голосних і приголосних. Правила читання та наголосу.

Змістовий модуль II. Іменник.

Тема 1. Граматичні категорії іменника. Поділ іменників на відміни. I та II відміни іменників.

Змістовий модуль III. Прикметники і займенники.

Тема 1. Граматичні категорії прикметника. Прикметники I-II відміни. Займенники особові, зворотний, присвійні.

Змістовий модуль IV. Дієслово.

Тема 1. Граматичні категорії дієслова. Основи й основні форми дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. Наказовий спосіб.

Тема 2. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів.

Тема 3. Минулий та майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів.

Змістовий модуль V. Іменники III відміни. Тема 1. Третя відміна іменників.

Змістовий модуль VI. Прикметник. Тема 1. Прикметники III відміни.

Змістовий модуль VII. Іменник IV і V відміни.

Тема 1. IV і V відміни іменників. Незмінні частини мови.

Змістовий модуль VIII. Часові форми дієслова.

Тема 1. Часи системи perfectum (активний стан): perfectum, plusquamperfectum, futurum primum indicativi activi.

Тема 2. Часи системи perfectum (пасивний стан): perfectum, plusquamperfectum, futurum primum indicativi passivi.

Тема 3. Відкладні та напіввідкладні дієслова. Неправильні дієслова.

Змістовий модуль IX. Займенники.

Тема 1. Вказівні, питальні, відносні та неозначені займенники.

Змістовий модуль X. Прикметник.

Тема 1. Ступені порівняння прикметників.

Змістовий модуль XI. Числівник.

Тема 1. Кількісні та порядкові числівники.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	лаб	п	с.р.		л	лаб	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Алфавіт.										
Тема 1. Вимова голосних і приголосних. Правила читання та наголосу.	5			2	3	6			1	5
Разом за змістовим модулем 1	5			2	3	6			1	5
Змістовий модуль 2. Іменник.										
Тема 1. Граматичні категорії іменника. Поділ іменників на відміни. I та II відміни іменників.	5			2	3	7			1	6
Разом за змістовим модулем 2	5			2	3	7			1	6
Змістовий модуль III. Прикметники і займенники.										
Тема 1. Граматичні категорії прикметника. Прикметники I-II відміни. Займенники особові, зворотний, присвійні.	5			2	3	6			1	5
Разом за змістовим модулем 3	5			2	3	6			1	5
Змістовий модуль IV. Дієслово.										
Тема 1. Граматичні категорії дієслова. Основи й основні форми дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. Наказовий спосіб.	5			2	3	6				6
Тема 2. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів.	5			2	3	6				6
Тема 3. Минулий та майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів.	5			2	3	6			1	5
Разом за змістовим модулем 4	15			6	9	18			1	14
Змістовий модуль V. Іменники III відміни.										
Тема 1. Третя відміна іменників.	9			4	5	6			1	5
Разом за змістовим модулем 5	9			4	5	6			1	4
Змістовий модуль VI. Прикметник.										
Тема 1. Прикметники III відміни.	5			2	3	6			1	5
Разом за змістовим модулем 6	5			2	3	6			1	5
Змістовий модуль VII. Іменник IV і V відміни.										
Тема 1. IV і V відміни іменників. Незмінні частини мови.	6			2	4	6			1	5
Разом за змістовим модулем 7	6			2	4	6			1	5

Змістовий модуль VIII. Часові форми дієслова.									
Тема 1. Часи системи perfectum (активний стан): perfectum, plusquamperfectum, futurum II indicativi activi.	6			2	4	6			6
Тема 2. Часи системи perfectum (пасивний стан): perfectum, plusquamperfectum, futurum II indicativi passivi.	10			4	6	6		1	5
Тема 3. Відкладні та напіввідкладні дієслова. Неправильні дієслова.	6			2	4	6			6
Разом за змістовим модулем 8	12			8	14	18		1	20
Змістовий модуль IX. Займенники.									
Тема 1. Вказівні, питальні, відносні та неозначені займенники.	6			2	4	6		1	5
Разом за змістовим модулем 9	6			2	4	6		1	5
Змістовий модуль X. Прикметник.									
Тема 1. Ступені порівняння прикметників.	6			2	4	5			5
Разом за змістовим модулем 10	6			2	4	5			5
Змістовий модуль XI. Числівник.									
Тема 1. Кількісні та порядкові числівники.	6			2	4	6		1	5
Разом за змістовим модулем 11	6			2	4	6		1	5
Усього годин	90			34	56	90		10	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна
1	Короткі відомості з історії латинської мови. Вимова голосних і приголосних. Правила читання та наголосу.	2
2	Граматичні категорії іменника. Поділ іменників на відміни. I та II відміни іменників.	2
3	Граматичні категорії прикметника. Прикметники I-II відміни. Займенники особові, зворотний, присвійні.	4
4	Граматичні категорії дієслова. Основи й основні форми дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. Наказовий спосіб.	2
5	Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів.	2
6	Минулий та майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів.	2
7	Третя відміна іменників.	6
8	Прикметники III відміни.	4
9	IV і V відміни іменників. Незмінні частини мови.	2
10	Часи системи perfectum (активний стан): perfectum, plusquamperfectum, futurum II indicativi activi.	2

11	Часи системи perfectum (пасивний стан): perfectum, plusquamperfectum, futurum II indicativi passivi.	4
12	Відкладні та напіввідкладні дієслова. Неправильні дієслова.	2
13	Вказівні, питальні, відносні та неозначені займенники.	
14	Ступені порівняння прикметників.	2
15	Кількісні та порядкові числівники.	2
	Разом	34

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

1 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання для виконання за зразком; користується додатковими джерелами.

2 бали – знання студента є достатньо ґрунтовними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент виявляє вміння рецензувати відповіді інших та опрацьовувати матеріал самостійно.

3 бали – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

4 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

6. Самостійна робота

Самостійна робота є формою організації навчального процесу у закладі вищої освіти. Вона передбачає створення умов для найповнішої реалізації творчих можливостей студентів, розвитку їх самостійного мислення та формування вмінь науково-дослідницької діяльності. Самостійна робота також передбачає здійснення контролю за рівнем засвоєння студентами навчального матеріалу та надання їм методичної допомоги зі сторони викладача.

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу, критичне осмислення основної та додаткової літератури, першоджерел
- вивчення тем, що винесені на самостійне опрацювання
- укладання таблиць, схем, відеопрезентацій тощо.

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
		денна форма навчання
1	Дієвідмінювання.	10
2	Граматичний аналіз і переклад простих речень.	10
3	Утворення ступенів порівняння прикметників, визначення граматичних форм словосполучень.	10
4	Аналіз і переклад речень із синтаксичними зворотами.	10
5	Аналіз і переклад речень з присудком у кон'юнктиві.	8
6	Вивчення зразків римської поезії.	8
	Разом	56

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

Знання студентів оцінюється з самостійної роботи за наступними критеріями:

- «відмінно» - студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, чітко володіє понятійним апаратом, вміло використовує теоретичний матеріал для аналізу практичних завдань, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання завдань;

- «добре» - студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, орієнтується в понятійному апараті, використовує теоретичний матеріал для аналізу практичних завдань, спостерігаються незначні труднощі у формулюванні висновків;

- «задовільно» - студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, не досконало володіє основними поняттями навчальної дисципліни, невпевнено використовує теоретичний матеріал для аналізу практичних завдань, студент використовує знання в стандартних ситуаціях;

- «незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів дисципліни, не вміє використовувати теоретичний матеріал для аналізу практичних завдань.

7. Індивідуальні завдання

1. Оформлення словника.
2. Складання глосарію дублетів греко-латинських терміноелементів. Та прикладів з дефініціями термінів, в яких вони використовуються
3. ІНДЗ. Лексика латинського походження в українській і англійській (німецькій) мові.

Індивідуальне науково-дослідне завдання студентів оцінюються двома критеріями:

1) **за зміст** (повнота висвітлення теми, логічна послідовність викладу теоретичної проблеми, відповідність змісту роботи темі, стиль, виразні засоби та ін.)

2) **за грамотність:** враховуються помилки граматичного, стилістичного, орфографічного і пунктуаційного характеру.

Критерії оцінювання ІНДЗ	
18-20	Тему ІНДЗ повністю розкрито, продемонстрована логічна послідовність викладу, здійснено критичний аналіз суті та змісту першоджерел, студент вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Допускається наявність до 4 несуттєвих орфографічних, граматичних або

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

10. Методичне забезпечення

Робоча програма, опорні конспекти практичних занять; комплекс вправ; тексти для перекладу та домашнього читання; тестові завдання.

11. Рекомендована література

Базова література:

1. Ревак Н. Г. Латинська мова (для неспеціальних факультетів) : підручник / Ревак Н. Г., Сулим В. Т. Вінниця : Нова книга, 2006. 440 с.

Допоміжна література:

1. Бучко Г. Є. Латинська мова : посібник для студентів гуманітарних спеціальностей / Бучко Г. Є., Галаса О. І. Тернопіль : Навчальна книга- Богдан, 2011. 160 с.

2. Кацман, Н. Л. Латинский язык : учеб. для студ. высш. учеб. Заведений / Н. Л. Кацман, З. А. Покровская. М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. — 456 с.

3. Оленич Р. М. Латинська мова : навч. посібн. / Оленич Р. М., Оленич І. Р., Чернюх Б. В. 2-ге вид., виправл. і доповн. Львів: Світ, 2008. — 472 с.

4. Петрова Г. Латинсько-український словотвірний словник : 20 000 слів / Галина Петрова. Тернопіль: «Навчальна книга Богдан», 2010. 880 с.

5. Цимбалюк Ю. В. Англо-латинсько-українсько -російський словник афоризмів / Цимбалюк Юрій Васильович. К. : Грамота, 2009. 408 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Електронне зібрання латинських текстів: <http://www.thelatinlibrary.com/>

2. Lingua Latina Aeterna: <http://linguaeterna.com/>